

ת פ א ר ת ר א ד ז י ז

יוצא לאור על ידי מרכז מוסדות חסידי ראדזין

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ב"ה גיליון שמיני עצרת – שמחת תורה תשפ"ד

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זצ"ל

ליום שמיני עצרת

ביום השמיני עצרת תהיה לכם... והקרבתם.. פר אחד איל אחד
[במדבר כט, לה-לו]

לשון חיבה הוא זה, כבנים הנפטרים
מאביהם והוא אומר להם 'קשה עלי
פרידתכם, עכבו עלי עוד יום אחד!'

(רש"י)

הקשה כ"ק מרן זצ"ל:

למה אנו עושים חג "שמיני עצרת" בתום ימי חג הסוכות מטעם "עכבו עלי עוד
יום אחד", ואין אנו עושים חג עצרת כיוצא בו לאחר שבעת ימי הפסח??

והיה כ"ק מרן זצ"ל מזכיר בקדשו דברי הרב הקדוש רבי ישראל מרוזין
זי"ע – אודות אמירת "קשה עלי פרידתכם".

שאל על כך הרה"ק מרוזין, מהו לשון "פרידתכם" לכאורה היה צריך לומר
"קשה עלי פרידתי", שהרי השם יתברך על עצמו כביכול מדבר כאן??

מפרש הרה"ק מרוזין זיע לפי דרכו בקודש, שהדברים מוסבים על ישראל.

שכן במהלך החג, מצויים ישראל בצוותא בימי העלייה לרגל, אוכלים ושותים יחד ושמחים ביחד, ו"אחדות לבבות" שרויה ביניהם. ארבעת המינים רומזים אף הם לאחדות הכתות שבישראל, על ידי שמאגדים הלולב עם שאר המינים, היינו אותם שיש בהם טעם וריח יחד עם אותם שיש בהם רק טעם או רק ריח, ועם אותם שהם בלי טעם ובלי ריח – כמפורש במדרש.

והנה עתה, כאשר מסתיימים להם ימי החג, חוזרים איש ואיש לביתו ונפרדים זה מזה, ועל ידי כך מושבתת לכאורה אחדות הנפלאה ששררה ביניהם במהלך החג, ודבר זה קשה לפני השם יתברך! הלכך אומר השי"ת לישראל: "קשה עלי פרידתכם!" היינו: אותו 'פירוד' שיחול ביניכם מעתה עם חזרתכם לביתכם, הינו קשה עלי! אי לכך, פונה השם יתברך לישראל בבקשה לאמור "עכבו עלי עוד יום אחד!" היינו: המשיכו אחדות נפלאה זו לעוד יום אחד!"

*

בדרך זו מבואר גם כן בשם הרב הקדוש מריז"ן זי"ע, מעשה המובא בגמרא¹ אודות נוכרי שבא לפני הלל, והיה מבקש להתגייר.

כך מסופר בגמרא:

"מעשה בנוכרי אחד שבא לפני הלל, ואמר לו: גיירני, על מנת שתלמדני כל התורה כולה על רגל אחת!"

אמר לו הלל: "מה ששנוי עליך, לחברך אל תעשה!" ואידך – צא ולמד! (=ע"כ)

מה בקשה הייתה בפיו של הנוכרי – ומה תשובה השיב לו הלל לשאלתו??

אלא – מפרש הרב הקדוש מריז"ן – שאלת הנוכרי הייתה, שייאות ללמדו עניינו של "רגל אחת" היינו "שמיני עצרת!" שמכונה כידוע בפי חז"ל "רגל בפני עצמו"².

שכן כל מועדי קודש שבמקרא, כגון חג המצות וחג הסוכות, מפורש בהם הטעם בכתוב: חג המצות, על שום יציאת בני ישראל ממצרים, חג הסוכות על שום "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ

¹ שבת לא, א.

² סוכה מח, א.

מצרים³. אולם רגל "שמיני עצרת" הנזכר במאמר הכתוב "פיוס השמיני עצרת תהיה לָכֶם", אין התורה נותנת טעם לרגל זה. ביקש הנוכרי מהלל, אפוא, כי ילמדו סוד טעמו של "רגל אחד" שהינו כאמור חג 'שמיני עצרת'.

על כך משיב לו הלל הזקן בלשון זה:

"מה ששנוי עליך – אל תעשה לחברך!"

לאמור:

טעמו של חג מיוחד זה הוא, לפי שחג הסוכות הינו חג שמסמל 'אחדות' כאמור בין שבטי ישראל ופלגיו, ובו מתאחדים הלבבות זה עם זה – הלכך ציוותה התורה אודות "שמיני עצרת", לפי שכך אומר הקב"ה לישראל "קשה עלי פרידתכם – עכבו עלי עוד יום אחד!" היינו, המשיכו נא באחדות זו.

עד כאן – מדברי הרב הקדוש רבי ישראל מריזין זי"ע, בטעמו של חג "שמיני עצרת".

על פי זה – הגיד כ"ק מרן זצ"ל – מיושבת השאלה שבפתח דברינו: מדוע אין קיים יום כדוגמת "שמיני עצרת" גם בימי חג הפסח??

אכן לאור האמור, הדבר מבואר. היות שמהות חג הפסח שונה היא לחלוטין, ואינה דומה כלל לחג הסוכות, שהרי אין קיימת בו מצווה כדוגמת "ארבעה מינים" שמאגדת ומאחדת בין שכבות העם – אי לכך אין קיים בחג הפסח עניין "קשה עלי פרידתכם", כפי שהדבר קיים לעניין חג הסוכות וכאמור.

משום סיבה זו, בחג הסוכות קיים יום נוסף ומיוחד בדמות "שמיני עצרת" – מה שאין כן בחג הפסח שבו אין עניין הזה שייך, כמבואר.

*

עוד סח כ"ק מרן זצ"ל בקדשו:

לכאורה, מהו לשון "קשה עלי פרידתכם"?

מבואר על זאת בספר הקדוש "אהבת שלום" מאת הרב הקדוש רבי מנחם מענדל מקאסוב זצ"ל – כדלהלן:

כל פירוד שבעם – הינו קשה לפניו יתברך.

אולם פירוד לבבות הקשה שבעתיים, הינו הפירוד שנצמח בין ישראל לבין עצמם על רקע 'רוחני' כביכול. שבו כל פלג מעוניין בשימור מצוות הבורא על צד הטוב ביותר כפי דעתו, אולם כדרכו של יצר הרע חורגים הדברים ויוצאים מכלל שליטה, והם הופכים לצערנו להתנוששות מרירה בין הצדדים.

פירוד לבבות כזה, הינו קשה אצל הבורא יותר מכל. שכן פירוד זה נצמח על רקע חילוקי דעות בענייני 'מצווה' כביכול שהשם יתברך מצווה בהן את ישראל, נמצא שדווקא מצוות הבורא היא לכאורה גורמת לפירוד...

על כך אומר להם השם יתברך לישראל:

'קשה "עלי" פרידתכם' – היינו פירוד שנעשה בגיני כביכול, קשה עלי מאד, היות ושמי הגדול משורבב לתוך הפירוד, נמצא כאלו בשלי הסער הגדול הזה. אי לכך 'פרידתכם' שנעשית 'עלי' ובגיני, קשה עליי יותר מכל.

מתחנן אפוא הבורא לאמור, אנא מכם אל תהיו מריבים עבורי ובגללי, שכן רצוני שתעמדו יחדיו ולשם שמים כל אחד בשיטתו בבחינת 'נהרא נהרא ופשטיה' וכמאמר "האמת והשלום אהבו", כאיש אחד.

(=עד כאן – בשם הרה"ק "אהבת שלום" מקאסוב זללה"ה)

והיה כ"ק מרן זללה"ה חוזר בהודמנויות רבות על דברי "אהבת שלום" אלו, והיה ומדגיש כדרכו בקודש חומר עניין פירוד לבבות שבקרב בני ישראל, ומרבה לעומת זאת בשבח מעלת האחדות שבקרב יהודים, ובלשונו הקדוש שהיה מורגל על פיו בכל עת מצא בסיום מאמרי קדשו:

"שיהיה בינינו אהבה ואחוה ושלום ורעות!"

[ולפעמים היה מפטיר בדרך צחות:

"עם מעג זיין אביסעל מער אחדות צווישען יודען" (מותר שיהיה

מעט יותר אחדות בין יהודים...)]

זכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

#####

ילקוט אמרים מספרי רבותינו הקדושים זי"ע מאיזביצא ראדזין –

לחג שמיני עצרת ושמחת תורה

שמיני עצרת

ביום השמיני עצרת תהיה לכם (במדבר כט, לה)

סח בקדשו רבנו בעל "מי השלוח" זי"ע אודות קדושת פרשת "שמיני עצרת", והיה אומר בזה הלשון:

"בזה הפרשה (=של שמיני עצרת) נרמז 'קץ האחרון', ויקום בנו 'יהי כבוד ה' לעולם, ישמח ה' במעשיו'⁴! (=ואשרי היודע..)

[וזה אחת הסיבות, שקורים לפני ההקפות בפסוקי "אתה הראית" פסוק זה]
(מי השלוח, חלק שני, פרשת פנחס)

דיבר בקדשו מרן בעל "אורחות חיים" זי"ע, אודות גודל עניין חג "שמיני עצרת" – וכה הם דבריו:

"שמיני עצרת" – מנהיר רבנו – הינו יום הזיווג כביכול, שבין שכינה הקדושה, ובין עם ישראל (=קשה עלי פרידתכם, עשו לי סעודה קמנה!)⁵

וכשם שבשמחת נישואין "חופה" קודמת לעניין הזיווג עצמו שהינו תכלית העניין – כן בחג הסוכות השם יתברך מקיף אותנו תחת צל קדשו המכונה "צלל דמהימנותא" בעת ישיבתנו בצל הסוכה שזהו בבחינת "חופה"⁵. ואחרי כן מגיע שלב הזיווג כביכול בין כנסת ישראל לשכינה הקדושה – וזהו בחינת "שמיני עצרת"⁶!

⁴ תהלים קד, לא.

⁵ השוו סוכה ב, ב: "ורבי זירא, אם כן לימא קרא "חופה תהיה לצל יומם", מאי "וסוכה תהיה לצל יומם"? שמעת מינה תרתי!"

⁶ על פי "זהר הקדוש", פרשת ויגש.

ומסיים מרן הקדוש:

“ולעתיד יהיה נקרא באמת זאת הסוכה גם כן “חופה”! – כמאמר
הכתוב.

(“סוד ישרים” לערב יום הכפורים, עניין כ”ח)

“ביום השמיני עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם”

“משל למלך שעשה סעודה שבעת ימים, וזימן כל בני אדם שבמדינה בשבעת
ימי המשתה.

“כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר לאוהבו:

“כבר יצאנו ידינו מכל בני המדינה! נגלגל אני ואתה במה שתמצא: ליטרא
בשר, או דג, או ירק!”

“כך הקב”ה אומר לישראל: “ביום השמיני – עצרת תהיה לכם”. גלגלו במה
שאתם מוצאים – בפר אחד ואיל אחד!

(מדרש רבה, במדבר, פרק כ”ט, ל”ה)

רבנו הקדוש “בית יעקב” זי”ע, כך היה דורש במהות הקדושה של חג
“שמיני עצרת”:

יום “שמיני עצרת” – עניינו בבחינת זיווג שכינה הקדושה עם כנסת ישראל⁷.

בחג הסוכות, הננו נוטלים כידוע ארבעת המינים, ופועלים עמם באמצעות
מעשה לקיחה ונענועים. כמו כן אנו יושבים בסוכה, אוכלים ושותים בסוכה
וישנים בסוכה, ועושים כל סוגי פעולות ומעשים שלנו בתוך הסוכה. הצד
המשותף לכל מצוות הללו, שהן נפעלות בידי האדם באמצעות “מצוות
מעשיות” במסגרת פעולות עולם הזה.

ואלו חג “שמיני עצרת” עניין מיוחד יש אצלו, שכן ביום זה אין ישראל עושים
בו פעולות מעשיות כלל, אלא כולו קודש לעניין “עצרת” שהיא אחדות השם
יתברך עם כנסת ישראל בבחינת “עשו לי סעודה קטנה”, ובבחינת “עכבו
עלי עוד יום אחד”!

⁷ “זוהר הקדוש”, כנ”ל.

דבר זה – אומר רבנו – משול הינו ל"שמחת נישואין".

שכן אף בשמחת נישואין הדבר כן: בתחילת השמחה בשעת סעודת הנישואין, הכול נוטלים חלק. כולם אוכלים ושותים, רוקדים ושמחים. חלק זה בשמחת הנישואין הינו משותף לכלל, והכול יש להם יד ואחיזה בו.

ואלו לאחר מכן, בעצם הזיווג, אין שותפים בו הכלל – כי אם בני הזוג בלבד.

כמוהו גם "חג הסוכות", המסתיים ביום "שמיני עצרת החג הזה".

במהלך שבעת ימי החג, מקריבים אנו פרים וכבשים כנגד אומות העולם. בימים הללו, ימי מעשי המצוות, יש יד מסוימת בהם אף לאומות העולם כביכול, היות שבנוגע לחלק "המעשה" שבאדם אין ישראל מתייחדים לגמרי, משום שבחלק המעשה והפעולה אף לאומות העולם תיתכן תפיסה והשגה.

שונה הדבר בשעה שמגיע יום "שמיני עצרת". ביום קדוש ונשגב זה, אין בו שום חלות פעולת מעשה ותפיסה כלשהי, הלכך אין נוטלים בו חלק כל אומה ולשון אלא ישראל קדושים בלבד, שהינם למעלה מכל תפיסה והשגת אדם והם בבחינת "עלו במחשבה תחילה"⁸.

זהו אכן בחינת "יוֹמָא דְּוִוּוּנָא" כלשון "זוהר הקדוש" – יום שבו 'כנסת ישראל' מזדווגת עם 'השכינה הקדושה' כביכול, ואז רק ישראל קדושים יש להם שייכות וקישור בייחוד זה, כלשון המדרש דלעיל:

"כיוון שעברו שבעת ימי המשתה, אמר המלך לאוהבו – כבר יצאנו ידינו מכל בני המדינה! נגלגל אני ואתה במה שתמצא"!! [=ע"כ]

(בית יעקב, לחג הסוכות)

מוסיף בקדשו רבנו "בית יעקב":

זוהי גם הסיבה והטעם לכך, שבימי חג הסוכות הקדושים, מקיפים אנו התיבה בארבעת המינים, שהם אתרוג ולולב הדם וערבה – ואלו ביום שמיני עצרת שהוא כידוע יום "שמחת תורה" מקיפים הננו לבימה עם ספרי התורה עצמם⁹.

8

⁹ כתקנת רבנו הקדוש האריז"ל – ספר פרי עץ חיים, שער חג לולב, פ"ח.

בהתאם לאמור לעיל, הדברים מובנים וברורים.

שכן, לולב ואתרוג הינם בבחינת "תשמישי מצווה", ודינם של "תשמישי מצווה" הינו שבגמר שימושם הם מותרים בזריקה [=שלא בדרך ביזיון כמובן] כמבואר בגמרא¹⁰, בניגוד ל'ספרי התורה' שהם מהות הקדושה, שנשארים קיימים ועומדים לעד [לפי שהתורה קדושתה היא נצחית].

בדבר זה נבדל אפוא יום "שמיני עצרת" משאר ימי החג, כיוון שבאמצעותו נפעל ייחוד השלם שבין 'כנסת ישראל' ל'שכינה הקדושה' כביכול, ייחוד שנפעל מבלי אמצעי מצווה כלשהו – הלכך אף ההקפות והשמחה שבהן נעשית בספר התורה עצמו, שהינו עצם מהות הקדושה.

(בית יעקב, שם)

שמחת תורה – הקפות

דיבר בקדשו מרן רבנו בעל "אורחות חיים":

עניין "שמחת תורה" הינו, שעל ידי ההקפות עם תורה הקדושה, נקבעים דברי התורה בלב אדם.

הדבר דומה בעניינו לשבע הקפות הללו שבהן הקיפו בני ישראל את העיר יריחו הסגורה ומסוגרת, שהייתה מוקפת בשבע חומות של 'קליפה'. בכל הקפה והקפה שהקיף יהושע בן נון וישראל את עיר יריחו (שאנמר בהן תפילת "עלינו לשבח" שתיקנו כנודע יהושע בן נון) – נפלה חומה אחת מן חומות יריחו, ולאחריה עוד חומה ועוד חומה, עד שבגמר הקפה השביעית, נפלה חומת יריחו האחרונה והעיר נבקעה ונכנעה בפני כוחות הקדושה של ישראל.

אף במעשי ההקפות שאנו מקיפים לבימה עם התורה הקדושה, אנו מפילים כביכול את החומות שסובבות את הלב הפנימי, שמונעות מן הקדושה להתאזרח בנו ולקנות שביתת קבע בלב ישראל קדושים.

עד שבגמר ההקפה השביעית, נופלות להן חומות האחרונות, ומתמוטטים כל המסכים המבדילים וכוחות מקטרגים שחוצצים בין ישראל לאביהם שבשמים. או אז הלב נפתח לכניסת דברי תורה, שנקנים בקביעות בלב.

(סוד ישרים, ליום שמחת תורה)

¹⁰ מגילה כו, ב.

“סוכת רחמים וחיים ושלום...”

ימים האחרונים של חג

במחיצת קדשו של כ”ק מרן הגאון הקדוש

אדמו”ר רבי שמואל שלמה זצ”ל

(מתוך כתבי הרה”ח ר’ ישראל מרדכי הכהן אידלמן ז”ל)

היה זה בחול המועד סוכות תר”ץ. רבנו גר אז במעון הקיץ “פֿלַנְיץ” שעל יד וורשה.

באוטבּוֹצֶק עיר מגוריני, שכב חולה יהודי מחסידי ראדזין, תלמיד חכם גדול. נגשתי לבקרו ביום ראשון של חול המועד סוכות, והלה בקשני לנסוע בערב לפֿאֶלְנֵיץ, ולהזכירו לפני כ”ק רבנו לטובה.

לפנות ערב נסעתי לפאלעניץ, זה היה כרבע שעה נסיעה מאוטבּוֹצֶק. נכנסתי לסוכת רבנו, שישב בסוכה עם בחורי חמד ועסקו בפלפולה של תורה. מסרתי את שליחותי. אולם כ”ק מרן הרגיש כנראה בחושיו החדים כי מחוץ לבריאות, חסר ליהודי גם “דמי ריפוי” וכסף לצורכי הבית, וביקש לשלוח עבורו סכום כסף דרכי. אלא שכרגיל לא היה בביתו פרוטה לפורטה, שכן היה מחלק את כל כספו לצדקה לכל נזקק מזדמן, מבלי להשאיר לעצמו כלום.. אי לכך, פקד עליי להישאר וללון אצלו, בתקוה שמחר בבוקר ייכנסו כספים ויוכל לשלוח דרכי סכום כסף לאוטבּוֹצֶק.

בינתיים עבר יום המחרת וגם מחרתיים, וכספים נוספים לא נכנסו. וכך עיכב אותי הרבי בביתו עד “הושענא רבא” שאז באו חסידים רבים אצל הרבי על הימים האחרונים של החג ונכנסו אצל הרבי עם בקשותיהם, וכנהוג שמו על השולחן את הפתקאות שלהם עם הפדיונות.

לקראת סיום יום “הושענא רבה”, קרא אותי הרבי אל חדרו פנימה, ואסף את כל הכסף שהיה מונח על השולחן אשר עלה לסכום גדול, ומסרו לידי, תוך שפקד עליי למהר לנסוע לאוטבּוֹצֶק כדי לתת ליהודי החולה הנצרך לפני התקדש חג שמיני עצרת. אבל היות שכבר היה מאוחר, איחרתי את

הרכבת האחרונה ולשמחתי נשארתי אצל הרבי זצוק"ל לשמיני עצרת ולשמחת תורה.

עם צאת החג, בעת התלהבות גדולה של שמחה עילאית, בתוך שיחה עמוקה על ערך שמחת יום טוב האחרון של חג, השמיע מרן דבר תורה על דרשת חז"ל "והיית אך שמח" – "לרבות לילי יום טוב האחרון של חג", ומכיוון ש"חביבים דברי סופרים יותר מיינה של תורה" – הלכך חובת השמחה ביום זה גדולה מבכל ימי החג! וזהו הטעם ששמחים בו יותר מהחג.

וכך היה הרבי הולך מעניין לעניין. עד שפתאום נזכר הרבי מן החולה באוטבוצק והכסף שהוקצב עבורו, ומיד קרא אותי אליו שאקח את הכסף ואסע מיד לאוטבוצק, בשביל להחיות את נפשו החולה. וכך אמנם עשיתי, ואכן החולה שלא ציפה כלל לזאת, ממש החייה את נפשו בסכום הכסף שהבאתי אליו מהרבי.

^^

מנהגי קודש במחיצת כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל

ביום "שמחת תורה"

א. מנהגו של כ"ק מרן אדמו"ר מוהרא"י זללה"ה, שהיה אומר לפני התיבה פסוקי "אתה הראית לדעת" שלפני ההקפות.

הייתה זו אחת מן ההזדמנויות הנדירות שבהן כ"ק מרן "גליא לדרועא ונפל נהורא" בבית המדרש, כאשר פסוקי "אתה הראית" נאמרו ונשמעו מפי כ"ק אדמו"ר זצוק"ל בקול רעש ובחיל, בקדושה וברטט תלויים ועומדים בחלל האוויר. אשרי אוזן שמעה זאת!

ב. מרן זצוק"ל היה מתכבד בהקפה הראשונה – הקפה של "אברהם אבינו", והיה אומר בהתלהבות הפסוקים שנאמרים בפתח ההקפה "אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא". והיו הדברים מנסרים בחלל בית המדרש, ומעבירים רטט של קדושה בנוכחים וכיסופים לקדושת התורה.

ג. דרכו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל במהלך ה"הקפות" בבית המדרש, שהיה עומד במשך כל זמן ההקפות במקום קבוע מצד ימין הבימה, שהייתה עומדת על רצפה מוגבהת ומוקפת בגדר מסביבה (בשנים האחרונות כבר לא היה בכוחו, והיה יושב במקום זה על כיסא קדשו), ושם היה משתתף בשמחת התורה, והיה מסמן בידו אורך שהות ההקפה.

ד. מנהגו בקודש של כ"ק מרן זצוק"ל, שבין ההקפות, היה מזמר ומפזם בגודל התלהבות הזמירות ופיוטים שמקובלים בקרב מקהלות החסידים "ויאתיו כל לעבדך", וזמר "א-ל מסתתר". זמירות ופיוטים הללו היה מרן זצוק"ל מזמר בעצמו מן המחזור, כולם ניגוני קודש מקובלים מפה קדוש זקנו הכהן הגדול מאחיו הגאון הקדוש בעל "תפארת שלמה" זצ"ל מראדומסק.

ה. בקריאת התורה היה מרן זצוק"ל עולה לתורה לכבוד "חתן תורה".

ו. [מרן הרש"ש זי"ע הי"ד היה עולה הן לחתן תורה והן לחתן בראשית]

ז. מרן זצוק"ל ביום שמחת תורה לא היה מקדש כלל על היין – בטרם גמר "תפילת גשם" ותפילת מוסף.

ח. בחוצה לארץ היה מרן זצוק"ל עולה ביום שמיני עצרת ונכנס לסוכה שבביתו, שם היה עושה 'קידוש' וטועם קמעא, ואחר כך נפרד מן הסוכה בשירה וריקוד, ומנשק לדפנות הסוכה מרוב הביבות המצווה.

ט. במוצאי שמחת תורה (בארץ ישראל) נהג מרן זצ"ל לערוך "הקפות שניות" בבית מדרשו, תיכף עם סיום תפילת ערבית. ודקדק מאד בדבר ואף היה מבקש בפה קדשו שיישארו כל המתפללים הנמצאים בבית מדרש להשתתף בהקפות אלו, וירקוד כל אחד בהקפה משלו, והדגיש שיהיה קצר. ההקפות נערכו על פי מצוותו בזריזות ומתוך שמחה יתירה.

י. את הסוכה שבביתו נאווה קודש, לא היה מרן זצ"ל מניח לסתור תיכף במוצאי החג, אלא היה מצווה להמתין עד עבור יום אסרו חג בארץ ישראל (שהוא יום טוב שני של גלויות).

מפי השמועה

בכתב עת משנת תרצ"ה בשם "היינטיגע טאָג" מופיעה כתבה בשפת היידיש אודות מנהגי יום 'שמחת תורה' בגלויות השונות – כאשר בתוך הדברים מופיע הקטע דלהלן:

"אודות האדמו"ר רבי גרשון העניך מראדזין, ממציא התכלת בימינו, אשר היה כידוע בעל מוח חריף, עילוי שבעילויים, והיה מלא וגדוש בתורה ובכל חכמה, מסופר, שביום שמחת תורה לקראת ההקפות, נהג להדליק נרות מיוחדים, שאורם זהר באור בהיר ומפלא כאור החמה.

ה'סוד' שמאחורי הנרות הללו – הרבי מראדזין לא גילה לאיש.

[=עד כאן בכתב העת הנ"ל, אין לדעת מקורו ואמינותו, ומצוטט רק למען לא יחסר המזג]

”שישו ושמחו בשמחת תורה –
כי היא לנו עוז ואורה!”

”מה אהבתי תורתך...”

כ”ק מרן זצוק”ל רוקד בדבקות עם ספר התורה
בעת ”הקפות שניות” בבית מדרשו
[לידו הרה”ח ר’ אהרן כהן ז”ל
מחשובי מתפללי ביהמ”ד]
בברכת
פ ת ק ה ט ב א
והג שמח!